FL(20)2097:2 – DDJ/jg

Sz. P. Wolfgang Burtscher
Dyrektor Generalny
DG AGRI
Komisja Europejska
200, rue de la Loi
B-1000 Bruksela

Bruksela, 2 kwietnia 2020 r.

Szanowny Panie Dyrektorze,

W tych wyjątkowych okolicznościach związanych z rozprzestrzenianiem się COVID-19, Copa i Cogeca chciałyby przedstawić Panu kilka propozycji dostosowania wspólnotowego systemu pomocy w sektorze warzyw i owoców. Propozycje te pozwoliłyby organizacjom producentów owoców i warzyw oraz ich członkom na uzyskanie lepszego wsparcia w tym trudnym roku gospodarczym.

Copa i Cogeca zauważyły, że sprzedaż warzyw i owoców boryka się z poważnymi trudnościami, których skala zależy od produktu i klientów spółdzielni. Już pojawiły się znaczne zakłócenia popytu na niektóre rodzaje produktów (truskawki, warzywa itp.), w pewnych regionach lub w przypadku niektórych konsumentów (rynki na wolnym powietrzu i w halach, hurtownie, sklepy specjalistyczne, catering itd.). Wprowadzanie do obrotu owoców i warzyw oraz dostarczanie ich podmiotom przemysłu przetwórczego może stać się bardziej skomplikowane w wyniku narastających problemów związanych z dostępnością siły roboczej, transportem towarów i przepływem osób oraz zmianami w popycie i konsumpcji. Obawy Copa i Cogeca narastają, gdyż od rozpoczęcia sezonu letniego dzieli nas zaledwie 15 dni, a sektor ten wytwarza głównie produkty łatwo psujące się. Organizacje producentów owoców i warzyw rozważają dokonanie przeglądu programów operacyjnych w celu uruchomienia środków zapobiegania sytuacjom kryzysowym oraz zarządzania kryzysowego, jak również dostosowanie planowanych inwestycji do ich obecnej sytuacji finansowej, priorytetów i potrzeb.

W związku z tym, że sytuacja ta dotyka wielu sektorów rolnych w UE, Copa i Cogeca wzywają Komisję do przydzielenia funduszy spoza budżetu WPR i do wdrożenia specjalnego rozporządzenia w sprawie nadzwyczajnych środków w celu zaradzenia poważnym zakłóceniom rynku związanym z COVID-19 w sektorze owoców i warzyw. Działania te wpisałyby się w podejście obejmujące ogólne wsparcie dla sektora rolnego. Copa i Cogeca wzywają do podjęcia środków nadzwyczajnych, które powinny być spójne ze środkami wprowadzonymi podczas kryzysu e-coli, aby były one korzystne dla wszystkich zainteresowanych producentów.

Copa i Cogeca pragną podkreślić, że pandemia COVID-19 wywrze trwałe, negatywne skutki rynkowe dla sektora warzyw i owoców. Należy uruchomić art. 219 i 222 na mocy rozporządzenia 1308/2013, by zapewnić lepszą organizację łańcucha dostaw warzyw i owoców, aby był on lepiej przygotowany do stawienia czoła przyszłym wyzwaniom. W ramach odstępstwa od reguł konkurencji (art. 222 rozporządzenia 1308/12013) wzrósłby poziom ochrony rolników i konsumentów przed skutkami nadmiernych wahań. Bezpieczeństwo żywnościowe i stałe dostawy dla konsumentów są głównym powodem do obaw Copa-Cogeca i całego społeczeństwa.

Co więcej, zarówno Komisja jak i organy administracji krajowej powinny dostosować zasady zarządzania administracyjnego programami operacyjnymi, aby uwzględnić te szczególne okoliczności i zmniejszyć ograniczenia, do których aktualnie w równej mierze muszą stosować się organy administracji krajowej i organizacje producentów oraz ich członkowie. Wszystko wskazuje na to, że organizacje producentów będą miały trudności z przestrzeganiem obowiązujących ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniami 2017/891, 2017/892 i 1308/2013, a także z realizacją całości inwestycji. Najprawdopodobniej będą musiały również zgłosić więcej zmian do swoich programów operacyjnych w ciągu najbliższych tygodni.

Komisja powinna więc przyznać większą elastyczność państwom członkowskim i organizacjom producentów warzyw i owoców (bez naruszenia pułapu 4,6%) w zakresie:

- warunków wprowadzania zmian w programach operacyjnych, ich zgłaszania i obowiązku przestrzegania minimalnego odsetka funduszu operacyjnego (art. 34 rozporządzenia 2017/891);
- kryteriów równowagi między programami operacyjnymi (art. 27 ust. 5 rozporządzenia 2017/891);
- odsetka zasobów przeznaczonych na środki zapobiegania sytuacjom kryzysowym oraz zarządzania kryzysowego (<33%) oraz na rzecz ochrony środowiska (>10%), a także tymczasowego zwiększenia poziomu współfinansowania z 50 na 70% (art. 33 ust. 3 i art. 33 ust. 5 oraz art. 34 ust. 1 rozporządzenia 1308/2013);
- kontroli administracyjnych (art. 27, 29 i 30 rozporządzenia 2017/892) oraz wniosków o wypłatę zaliczki (art. 11 rozporządzenia 2017/892);
- składania wniosków o pomoc w zakresie zaplanowanych lecz nieponiesionych wydatków, które powinny być dopuszczalne, nawet jeśli zaplanowane wydatki nie zostaną zrealizowane do 30.04.2020, przynajmniej do połowy przyszłego roku (art. 9 ust. 3 rozporządzenia 2017/892);
- załącznika II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, tak by pewne koszty produkcji (takie jak koszty roślin innych niż wieloletnie) nie były już niekwalifikowalne;
- a także bez wątpienia innych trudności, które będą pojawiać się w miarę trwania sezonu w związku z zaistnieniem kryzysu, który utrzyma się jeszcze wiele miesięcy.

Trzeba jak najszybciej uregulować saldo rocznych programów z roku 2019. Należy unikać opóźnień w płatnościach wynikających z przerwania lub spowolnienia kontroli.

Ubezpieczenia eksportowe pozwalają na utrzymanie wyższego poziomu zaufania i ciągłości handlu towarami w tym niepewnym i niestabilnym okresie. Copa i Cogeca wzywają więc do udostępnienia tych wszystkich środków w sektorze warzyw i owoców.

Mamy nadzieję, że nasze poglądy spotkają się z Pana zainteresowaniem. Pozostajemy do Pana dyspozycji w razie dodatkowych pytań z Pana strony lub jeśli chciałby Pan dokładniej omówić ten temat.

Z wyrazami szacunku,

Pekka Pesonen
Sekretarz Generalny

DW: María Angeles Benítez Salas, Michael Scannell, João Onofre